

מבצע "חרבות ברזל" – מגמות ברשתות החברתיות במזרח ירושלים

עדכון יומי – 18 באוקטובר 2023

-פנימי-

עימותים אלימים לאחר "הטבח בבית החולים אל-מעמדאני" בעזה

- עימותים אלימים רבים תועדו ביממה האחרונה במספר מוקדים בירושלים, ביניהם מחסום קלנדיה (שם נרשמו גם מספר פצועים שנלקחו לטיפול), ואדי ג'וז ומ"פ שועפאט - שם הופעלה מכת"זית ונורו רימוני גז והלם לכיוון הצעירים שארגנו צעדת תמיכה בתושבי הרצועה. בשעות הלילה צולמו בסרטון צעירים מסילוואן כשהם מיידיים לעבר כוחות הביטחון בשכונה אבנים ויורים לעברם זיקוקים "מתוך סולידריות עם תושבי עזה", ומראות דומים תועדו גם בשכונת א-טור. צעדת מחאה נוספת התקיימה גם בכפר עקב, וברשת דווח על קריאות תכביר [אללה אכבר] של תושבי שכונת אבו תור. בחלק גדול מהדיווחים צוין כי העימותים פרצו בתגובה ל"טבח הישראלי בבית החולים אל-מעמדאני".
- כמה שעות קודם לכן, דווח אודות הקריאות לקיום של שביתה כללית בירושלים ובגדה המערבית, "ולהתגייסות כללית של התושבים" - על מנת "להביע התנגדות לפשעי הכיבוש בעזה ולטבח בבית החולים אל-מעמדאני".

מתיחות סביב הר הבית ומעצרים ברחבי העיר

- בינתיים, המתיחות סביב מסגד אל-אקצא והעיר העתיקה עודנה מורגשת. כבר כמה ימים שהמסר שמועבר ברשתות הוא שכניסה לאל-אקצא "תלויה במצב הרוח של השוטר", כפי שסופר למשל בפוסט שתיאר כיצד עובד במחלקת הווקף האסלאמי הנמצאת במסגד לא הצליח להיכנס אליו. "עורכים חיפוש על כל מי שיוצא וכל מי שנכנס, לא עושים אבחנה בין עובדים לבין מתפללים - מי שהם רוצים הם מכניסים ומי שלא אז לא", הוא תיאר.
- בנוסף, ביום שלישי בצהריים [17.10] "כוחות הכיבוש תקפו צעיר ליד אחד משערי מסגד אל-אקצא", נכתב, ובדיווחים אחרים נמסרו פרטים על מעצרים נוספים - בצור באהר, בא-טור וברובע המוסלמי. "צעירי ירושלים הם לא עזתים, אנחנו חיים איתם [עם היהודים]", כתב אחד הגולשים בתגובות, "זאת אומרת שבכל דקה יש איום על החיים שלנו".
- בתגובה לידיעה נוספת, אודות החזקתה במעצר של עורכת הדין אסאלה אבו ח'דיר בחשד להסתה, כתב אותו גולש כי "הכיבוש עוצרים את כל מי שאומר מילה שלא מוצאת חן בעיניו", והוסיף שעל "הצעירים והצעירות בירושלים להירגע קצת" - עד יעבור זעם.

קולות אחרים: התייחסות לנזקי העימותים עם כוחות הביטחון וביקורת על קריאות מסיתות

- בפוסט יוצא דופן שפורסם בקבוצת הפייסבוק של ואדי ג'וז, וננעל לתגובות, סופר אודות הנזק שנגרם מהעימותים עם כוחות הביטחון בימים האחרונים בשכונה. "כשמכת"זית מרססת את הבתים, העצים, הרחובות והמרפסות - והריח נשאר שבועות רבים - מי מרוויח מזה?", נכתב, "בבקשה אל תאפשרו להם לפגוע בחיים שלנו ושל ילדינו, בבתים שלנו יש חולים שסובלים מבעיות בנשימה, והם לא הצליחו לישון כל הלילה - ברור שלמכת"זית אסור לפעול באזור מגורים, אבל מה לעשות שמי שכתב את החוק הזה הוא אותו אחד שמאפשר למכת"זית לפעול, אז בבקשה בואו לא ניתן להם את ההזדמנות להפוך את החיים שלנו לגיהנום".
- "איפה אתם כולכם?! התקוממו!! כולם צריכים לצאת לרחובות!!", כתב גולש אנונימי בקבוצת הפייסבוק של כפר עקב, "למה אנחנו מחכים? שיהיה יותר גרוע? שאללה יקלל את הכיבוש ואת הרשות הפלסטינית איתו!". לפוסט נרשמו מספר מצומצם של תגובות, חלקן של גולשים שלעגו לכותב הפוסט וכתבו "אנחנו מחכים לך שתצא איתנו", מה שמבטא במידה רבה חוסר נכונות, או לחלופין חשש, מפעולות אלימות.

קריאות לשביתה במערכת החינוך

- ועד ההורים של בתי הספר בג'בל מוכבר הודיע ביום שלישי [17.10] על התנגדותו לחזרת תלמידי השכונה ללימודים, ומנה שלוש סיבות לכך: "תחושת חוסר ביטחון בדרך לבתי הספר כתוצאה מהאלימות הקשה שנוקטת משטרת הכיבוש ללא סיבה"; סגירת הכבישים והמחסומים המובילים לבתי הספר; העדר מרחבים מוגנים במקרה של סכנה. בתגובות, התפלאו הגולשים על העדר התיאום בין בתי הספר בהם נלמדת תוכנית הלימודים הפלסטינית, שהודיעו כי הלימודים יתקיימו כסדרם, לבין הודעת ועד ההורים, ונענו כי "מי שמחריג את עצמו מההחלטה נושא באחריות הבלעדית על בחירתו".
- כמה שעות לאחר מכן הודיע הוועד על שביתה מקיפה בכל בתי הספר בשכונה החל מיום רביעי [18.10] ולתקופה של שלושה ימים, "מתוך גינוי הפשע הנתעב שביצע הכיבוש בבית החולים אל-מעמדאני נגד אחינו חסרי ההגנה בעזה". בתגובות מבוקר השביתה, סיפרו כמה הורים שילדיהם קיבלו קישורים לשיעורים בזום מטעם המורים, ואחת הגולשות כתבה כך: "שלחו קישורים לשיעורים בזום, אבל ביקשתי מהבנות שלי לא להיכנס אליהם. אתמול הושמדו 800 איש, רובם ילדים ונשים - איך אפשר להמשיך כאילו כלום לא קרה? אני קוראת לכולם לא לתת לילדיהם להיכנס לשיעורים או להגיש שיעורי בית, היום הוא יום אבל כלפי העם שלנו בעזה, היום נלמד את הילדים שלנו שמי שלא מביע סולידריות עם אחיו המוסלמי הוא לא מוסלמי".
- גם בדף הפייסבוק של שכונת עיסאווייה הודיעו על ביטול הלימודים ביום רביעי, "כאבל על נפשות השהידים". בתגובות, הביעו הגולשים תסכול וחוסר יכולת ללמוד לאור הלחימה בעזה.

גורלן של אסירות ירושלמיות בבתי הכלא בישראל

בכתבה שפורסמה ברשת החדשות 'אל-קסטל' ביום שלישי [17.10], סופר אודות החשש בקרב אמותיהן של אסירות ירושלמיות הכלואות בבתי הסוהר הישראליים, "לאור המתיחות השוררת בבתי הכלא מאז תחילת מערכת מבול אל-אקצא". אחת מהן סיפרה כי בתה מוחזקת בתנאים קשים, "ושמאז היום הראשון של המערכה בעזה הכיבוש מדכא אותה ואת יתר האסירות ומבודד אותן זו מזו", ושמצבה הרפואי הורע בשל היעדר טיפול. אמא אחרת סיפרה כי "כל משפחות האסירות בטוחות שבקרוב בנותיהן תשתחררנה, ושהשמחה תהיה גדולה".